

Előfizetési díj.

Videkre postán vagy helyben házhoz hordva

Egész évre	15 frt.
Félévre	8
Negyedévre	4
Egy órá helyben	1 frt 50 kr.

Egyes szám ára 7 kr.

Megjelenik mindennap, az ünnepeket követő napok kivételével.

Szerkesztői szállás:

Főtér 4-ik szám hová a lap szellemi részét illető közlemények czimzendők.

POLITIKAI ÉS KÖZGAZDASÁGI NAPI LAP.

AZ ÉRTÉKESEB CÍKKEK DIJAZTATNAK.

Kéziratok nem adatnak vissza.

Kiadó-hivatal:

Stein János könyvkereskedése, hová az előfizetések és hirdetések küldendők.

Hirdetési díjak:

Hatszor hasábozott gármond sor vagy annak tere 3 kr. Bélyegdíj minden hirdetés után 30 kr. Nagyobb és gyakoriabb hirdetéseknek külön kedvezményt is nyújt a kiadóhivatal.

Hirdetéseket fölvesznek:

Bécsben: Oppellik Alajos (Wollzeile 22.) Haasenstein és Vogler (Wallfischgasse 10) Rud. Mosse Publicistische Bureau Budapestben: Haasenstein és Vogler hirdetés köv. rodájá Braun Ede hirdetményi ügynöksége, József ut. sz. 1 emelet

Nyitléri cikkek

garmond sora után 25 kr. fizetendő.

ELŐFIZETÉSI FELHÍVÁS

„KELET”

politikai és közgazdasági napilap

1875. utolsó negyedére.

A „Kelet” előfizetési ára:

Félévre	8 frt
Negyedévre	4
Egy órá	1 frt 50 kr.

Egyes szám ára 7 kr.

A megrendelések legcélszerűbben postai utalvánnyal alólírt könyvkereskedésébe küldendők.

Nyolcz egyszerre beküldött előfizetés után tiszteletpéldánydial szolgálunk.

STEIN JÁNOS,

a „Kelet” kiadója.

Kolozsvár, 1875. oct. 2.

— Mégis csak rút mesterség a politika. Ép oly rút, mint az önérdék maga, midőn csak mások vesztével tudja magát fentartani: leghelyesebb neve talán a politikának is az lehetne, hogy az önérdék tudománya. Mert ez ideig legalább a politikában az önérdék volt minden egyes nemzetre nézve az egyetlen cél, ha mindjárt e cél legélesebb ellentétben állott is az ész legszebb eszméivel, a szív legnemesebb érzelmeivel, a humanismus minden követelményével.

Itt áll előttünk a hercegovinai mozgalom. Az a szegény műveletlen nép, mely fellázadt, azon keserves szerencsében részesült, hogy saját jóllétének kérdése egész Európát érdekli, s ha néhány puszka első keleten, felriassza egész Európát, mert történetesen e puska lövések a keleti kérdés nevű óriás kigyó felelevenedését jelentik, a mi pedig nagyon bánt minden európai hatalmasságot. Spanyolországban évek óta con amore irtogatják egymást az emberek e ezen senki sem indul meg, keleten azonban csak most kezdetek egy kissé tüzelni s ez egy embernek sem tetszik, minden európai állam szekerre ülteti consulait, hogy csillapítsák le a haragvókat, kikre jobban haragusznak, mint a török a felkelőkre, hogy miért lázadtak fel.

Ez eléggé jellemzi a politika lelket-

lenségét. „Nem kell oda tudomány”, hogy minden elfogulatlan ember belássa, hogy a hercegovinai lázadás, ha egyáltalán jogosultak a forradalmak, akkor egyike e század legjogosultabb szabadságharczainak. Gondoljon Magyarország reá, hogy minő igát vont a török uralom alatt s akkor sejtelmével bírhat annak is, hogy minő állapotban lehetnek a hercegovinaiak is.

Elégé megragadó színekben festették ezt le a felkelők a consulozhoz intézett emlékiratukban. Ebből bárki is beláthatja, hogy a pogány uralom századokon át is csak pogánynak maradt s ha a 19-ik században protestantismus és catholicismus a poroszországihoz hasonló küzdelmet folytató egymással szemben, bizony török és gyaurnem lehetnek csökök barátokká.

Nem rút nyilatkozása-e tehát az önérdéknek, midőn Europa rokonszenve a legmelegebben nyilatkozott minden eddigi szabadságharcz mellett, habár keresztény harcölt is kereszténnyel szemben s most a leghidegebb közönyt, sőt olykor ellenséges indulattal nézi kereszténynek élethálaküzdelmát a pogány zsarnoksággal szemben? Bármily kevéssé rokonszenvezzünk is azon néppel, mely ily kétségbeesett harcot folytat, az általános humanitási szempontoknak tiltaniok kellene a mozgalom elítélését. Emberek ők is, kik ha vagyunkkal és véreikkel a világszabadság oltárára áldoznak, küzdelmükben ha segélyt nem, legalább rokonszenvet érdemelének azon népek részéről, melyek nagy része szintén csak ezen az uton vitta ki szabadságát.

No de félre az ábrándos humanitási szempontokkal, Európa érdeke, a civilizált államok nyugalma a lázadás elfojtását követelik. Jól van tehát, de ne tőrjék el a mivel világ népei, hogy e nép eddigi nyomorult helyzetébe süledjen vissza. A viszonyok jelenlegi alakulása szerint azonban valószínűleg csak ez lesz a dal vége. A felkelők visszautasítottak a nagy hatalmak közvetítését; a harc tehát ismét csak folyni fog, ki tudná megmondani, mennyi ideig, az ország e része egészen elpusztul s a hercegovinaiak a tulnyomó török erő által a végén is csak le fog igáztatni. De e mérszárlás közben az európai hatalmasságokra fontos emberi kötelességek nehezedenek. S ez a kibékitésnek újabb, másfajú kísérletében, a mérszárlás mérséklésében s ha az befejezhető lesz; e nyomorult tartományokban a lakosság állapotának elviselhetőbbé tételében áll.

Ha az európai diplomacia a nemzeti érdekek mellett emberi kötelességeket is esmer, bizonyára tekintettel lesz a szív

által minden humanus ember elé állított kötelességekre is.

— A pénzügyi bizottság mult hó 30-iki ülésében a közlekedési budgetet vette tárgyalás alá. Ezt megelőzőleg. B. Senyey kérdé, mily stadiumban vannak a vasutak ügyeinek lebonyolítására az országgyűlés által adott felhatalmazás folytán tett tárgyalások. E kérdésre Péchy közlekedési miniszter válaszolja, hogy ez ügyben ha országgyűlés elé terjesztendő jelentése kész, s elmondja annak rövid tartalmát. A magán vasutak lebonyolítása már legnagyobb részben megtörtént; a kassa-oderbergi iránt még nincs végleges megállapodás, de az is legközelebb megtörténik. Független van még a keleti vasut ügye is, de erre vonatkozólag is jelentheti, hogy a legközelebbi jövőben tervvel fog a kormány az országgyűlés elé járlni e vasutügyének végleges rendezése iránt. A m. északnyugoti vasut követelése cautionjának visszaadása tárgyában meggyőződése szerint jogi alappal nem bírván, általa visszautasított.

A báltaszké-dombovári vasut építési vállalkozóinak követelését megvizsgálás után ma még szintén nem tartja alapsnak. A mi az államvasutakat illeti, a hatvan-miskolczi s a zánkány-zágrábi vasut építőjének követelését alaptalannak látván, visszautasítja. A zöljóm-ruttkai már elődje által véglegesen elintéztetett. A károlyváros-fiumei vasut építőinek 17 milliónyi követelésével kapcsolatos bonyolult kérdések még vizsgálat alatt állnak, s hiszi, hogy ez is nemsokára tisztáztni fog. A miskolcz-bánrévei vasut építőinek követelése bizottságilag már levan tárgyalva; e mintegy 190.000 forintnyi követelésnek van némi alapja. A gömöri ipar-vasutak építési vállalkozójának követelése is tárgyalás alatt áll, s nemsokára tisztába jó. A miskolcz-diósgyőri már tisztában van hozva, s az építőknak mint egy 27.000 frt követelése jogosnak ismertetett el. — A beruházási kölcsön dögára nézve jelenti, hogy a társulatok egyrésze hajlandó volt együttes kölcsönt venni fel, s azonban nem; az ügy lebonyolításának hátráltatása azonban semmi vasutra nézve nem okozott kárt. A többi vasutaknak semmi elintézendő függő ügyei nincsenek.

Senyey megnyugrással vette tudomásul a választ, s a bizottság megkezdte a budget tárgyalását. (Előadó Muzsly) Péchy miniszter a központnál általánosságban megjegyzé, hogy a szükségletet szigorúan megvizsgálta, s bár az életbeleptetendő reformok után még több megtakarítást is lehetne tart, a fennálló rendszer keretében megtett minden lehető megtakarítást.

Hosszas vitára nyújtott alkalmat azon felmerült indítvány, hogy a központnál egy

minisztertanácsosi s két osztálytanácsosi állás töröltessék. Előadott, hogy e miniszterium újabb időkben megkevesbült ügyei az így leszállítandó személyzettel is elintézhettek; hogy csak a kisebb hivatalnokai állások töröltetnek, a magasbakat pedig meghagyják, hogy subjectiv okokból creált államások megtartása nincs indokolt. Másfelől a miniszter s többben kifejték, hogy az illető államások fentartását a reájok bizott ügyek fontossága szükségessé teszi; hogy épen a fennálló rendszer célszerű reformja kívánja a szakértő magas hivatalnokok megtartását, hogy a függő ügyek gyors megoldása is kívánatosá teszi ezen államások meghagyását.

A többség az indítvány elvetésével megszavazta az előirányzatot. E kérdés tárgyalása alkalmával a miniszterium ismételtlen kijelenté, hogy a kormány közgazgatási-reform-tervezete már teljesen kész, s annak elfogadása több államás törleszté teendí lehet. A bizottság kifejezést ad jelentésében azon reménynek, hogy a rendszerváltoztatás több megtakarítást teendí lehet.

A vasuti s hajózási főfelügyelőség nél indítvány tétel, hogy az itt alkalmazott, ugysis fölötté magas dotatióval ellátott hivatalnokok működési pótléka — a vezető osztálytanácsos kivételével — töröltessék. A miniszter kijelenti, hogy a szerződések értelmében az illető hivatalnokokat vagy végkielégítéssel elbocsátani kénytelen, vagy a jelenlegi díjazással megtartani. — A bizottság e czimnek tárgyalását, bővebb felvilágosítás kinyerése czéljából holnapra halasztja.

Az államépítészeti hivatalok személyes dologi járandóságait a bizottság megszavazta. A bizottság végül a kőutak előirányzatát tárgyalta, s azt — a nyitra-tapolcsányi ut tévedésből felvett költségének törlése, s a „különleges építkezések” rovatának, valamint az előre nem látott, s „elemi károk helyreállítására” felvett kiadásoknak bővebb felvilágosítás kinyeréseig függőben hagyásával — meg is szavazta.

A tárgyalás folyamában indítványoztatott a megyei utakon előforduló hidakra előirányzott 150.000 forint törlése, miután e csekély összeg a czélnak ugy sem felel meg, s csak arra való, hogy a miniszterek egyes vidékeknek kedvezményeket nyujtsanak. A miniszter szükségesnek nyilvánítja e tételt főleg azon megyék érdekében, melyek jó utakat s hidakat tartanak fenn, s segélyezés nélkül alig volnának képesek kötelezettségeiknek eleget tenni. — A bizottság a tétel megtartását határozta el.

— A consuloz levelezése a hercegovinai lázadókkal. Az idegen consuloz és a hercegovinai lázadó vezetők, mint Ragusából jelentik, az ismeretes kiegyezési al-

kudozások alkalmává következő két okmányt váltak.

I. Ljubobraties Mihálynak. Petkovics Lukának, Vukalovics Trifkonak a sjemacdoi táborbaa Begovisténél. Kormányaink parancsából találkozást kérünk a hercegovinai kereszténynek helyzetének megbeszélésé czéljából. Ez értekezletre mint barátok jövőnk minden memi (török meghatalmazás) és askers és zaptics (katona és török rendőrök) nélkül. Fogadjátok üdvözlétünket stb. Trebinje, 1875. sept. 5/17. Wassics. Lichtenberg. Durando. (P. H.)

II. E felhívásra a lázadók jegyzőkönyvvel válaszoltak, mely a bevezető szavak elhagyásával így szól: 1. A többi hercegovinai vezető nélkül Lyubobraties Mihály, Petkovics Luka, Vukalovics Trifko a hatalmak consulaival értekezletbe nem bocsátkozhatnak, mint-hogy a jelen lázadás egész országgyűlésen, ahoz idő kell; e végből néhány napi fegyverszünet létesítendő. 3. Fegyverszünet esetén a török csapatok ama hadállásokban maradjanak, a melyekben a fegyverszünet megkötése napján vannak s a törököknek Trebinjébe a mindennapi élelem beszállítása csak a lázadók örségénél engedtetik meg. 4. Az értekezlet helyétől vagy a montenegroi, vagy az osztrák határ egy pontja választandó. 5. Az értekező bizottság európai biztosokból álljon, bármint török képviselő kizárásával. 6. A megbeszélés európai biztosok által eszközöltessenek. Brezenik 1875. september 7/10. Aláírta: Lyubobraties, Petkovics és Vukalovics nevében a legfőbb meghatalmazott, dr. Kosta Gruics.

— A brassó-tömösi vaspálya részletes kiépítési tervei, mint értesülünk, két variánsban, immár teljesen elkészültek a közlekedési miniszterium kebelében, s azok alapján a hazánk összes vasuti forgalmára nézve oly nagy fontosságu tömösi vasuti csatlakozás mielőbbi munkába vétele remélhető. A miniszterium illető szakközegei e hó közepe tájáig a budapesti-nyomnyi vasutvonall részletes kiépítési terveit szintén — egyes szakaszokra nézve négy variánsban is — el fogják készíteni.

Magyar lapok szemléje.

Az „Ellenőr” a katonai nevelésről ír. A magyar delegatio választmányja kérdi: mi lett a delegatio tavalyi határozatából? Mi történt e borzasztó nevelési rendszer javítására? Történt-e lépés, hogy Magyarországon, a magyar fiaknak hozzáférhető nevelő-intézet is legyen s az legyen olyan, hogy az apa odaadhassa gyermekét a nélkül, hogy kitegye szellemét a megölésnek? Történt-e valami arra nézve, hogy az egyetlen

A „KELET” TÁRCZÁJA.

Az

ÖREG UR VÉDENCZEI.

REGÉNY

két kötetben.

Írta:

Flygare Carlén Emilia.

Második kötet.

VIII.

Az öreg ur látogatása. — A tanácsos-újjabb zavara. — Ferdinánd kapitány határozata.

(Folytatás.)

— Valóban komolyan beszél ön, édes barátom? — kérdé a tanácsos oly hangon, mely elárulá az iditvány feletti örömet, de egyszersmind félelmét is, hogy csalódnál talál e váratlanul jött reményében is.

— Tökéletes komolysággal — erősíté Ling tanár, kezét nyujtva a tanácsosnak. — Önkéntesen mindig szívesen megteszem azon kevéssé jót, mi hatalmamban áll. De ha észreveszem, hogy erővel akarnak kicsikarni belőlem valamit, akkor nem sokra mehetni velem.

mert édes kilátás nyílt meg előtte, amaz elűnt kellemes életre ezen unalmas, szomorú napok helyett, melyeken át kénytelen volt most tengerődni.

Bőven osztva a szavakat, szép kitételekben köszöntö meg Ling tanárnak nemes szívesességét s a jó indulatot, melylyel kész volt férjén segíteni; de azután ügyesen kezdte minden irányban forgatni a beszéd fonálát, hogy valahogy kitudhassa, mégis mi okon tette mindezt e derék ember, mert azt jól tudta, hogy a Róza iránt érzett benső vonzalom alapján a dolog. De ezen indok mégis igen jelentéktelenné tetszik a jó asszony előtt; szükségkép valami fontosabbnak is kelle fenforogni; és nem épen ő emlegetett valamit arról, hogy Róza választott már valakit, kihez életét kötni akarta.

Hasztalan tette magát Widen asszony legéles elméjübb észrevételével támadó helyzetbe, az öreg ur ezuttal oly elzárkózott, kifürkészhetlen volt, mint egy felfejtettlen talány.

Nem kis bosszúsággal kelle tehát elnézni, hogy a jó öreg tanár feláll s távozik, a nélkül, hogy enyhíthetett volna kíváncsiságán, vagy meg lettek volna jutalmazva szelleműs megjegyzései. De midőn az öreg ur már a küszöbön állt, mintegy lázas rettegéssel ragadta meg kabátját, félve, hogy még tovább is ily bizonytalanságban kellend élnie. S ezért a nélkül, hogy soká habozna e szókál; — csak egy percze kérem meg — újra leülésre kénytetle őt s ekkor nagyon érzékeny hangon el-

kezdett neki beszélni: — Ah kedves jó tanár ur, ön anyai szívemet egészen elrémíté! Lehetésges volna-e, — hogy a kedves gyermek, az én Rózáim oly érzelmeiket tápláljon — valakit szeressen, a nélkül, hogy én, édesanyja, leggyöngédebb barátónja s a természet rendjeszerint legközelebbi rokona, ne volnék arról értesülve s ne tudnám szíve titkát, én, ki leginkább tarthatnék igényt bizalmára?

— Ne aggódjék e miatt, kedves jó Widen asszony — szóló higgadt nyugalommal Ling tanár, ha csak legkisebb becsüt tulajdonit kegyed azon barátságos jóindulatnak, melyet családja iránt érke, ugy ne ostromolja Rózá egyetlén kérdéssel, vagy vonatkozással e dolgot illetőleg.

Ha eljöttnek látom az időt, ismét megjelenek házuknál s bemutatom a kéro.

E szavak után eltávozott az öreg Ling, a tanácsos által egész a lépcső ajtajáig kísértetve.

Ezalatt a szegény tanácsosné magára maradt a szobában s még jobban, mint valaha, belebonyolult a különböző gyanitgatások tömkelegébe. Végre sok ide-oda gondolkodás és fejtörés után, még is csak első feltevéséhez tért vissza, hogy tudniillik Ling tanár magát érti a kéro alatt.

Ugy van, egész tisztán látható ez! De azért mégis felsőhajtott azon gondolatnál, szép, virágzó leányát, egy ily vén, kiaszott törzshez lánczolva képzeln.

— Édes istenem! milyen különös eszméi vannak még is mai napság a fiatal leányok-

nak — szóló magában a jó asszony. — Ki hitte volna, hogy Róza, e vén, kielt őreget előbbre bescsül, egy oly ügy embernél, mint minő Garben, ki most van a legjobb férfi korában? De hallgatók; nem tudok semmiről — aztán meg egy sem elhet náni olyan sokáig. — És most a tanácsosné könyvedén átröpíté gondolatát azon idoszakhoz, midőn Róza, mint bájos fiatal özvegy, ki ezenfelül gazdag is, ünnepeket, imádott szépség leend s oly háztartást viszen, mely fényben és gazdagságban minden eddig H...-ban látottat felül fog mulni és a midőn, tekintve a fiatal nő tapasztalatlanságát, természetesen a mamának is kellend segédkezet nyujtani s tanácsosul szolgálni, az új háztartás berendezésénél.

— No kedves öregem, ha jól meggondolom a dolgot, még sem lett az épen olyan rossz dolog — kezdé Widen asszony, midőn férje ismét belépett a szobába. S mindenesetre megtehetjük, hogy mindaddig hallgassunk a dolgról, míg ő nem akarja nyilvánosságra hozni; ezt bizonyára megtehetjük, hogy kedvére cselekedjünk neki, a jó léleknek. De azért beláthatod kedves Widen, hogy hányat ütött nála az óra. Én kitaláltam azonnal; csak nem akartam beszélni róla, de azért titokban rég látom én a dolgok menetét s tudtam, hogy így fog ez végződni. Igen, igen, ezt mindig gondoltam én!

— De hát mi módon, kedves Brigitta Máriám? Én megvallom, nem igen értettem, hogy mire célzott az öreg ur.

(Folyt. köv.)

minden árut készíteni pénzünket köztünk megartani és ugy kedves hazánkat boldoggá tenni, magoknak pedig polgártársai tiszteletét, a földnek becsületét és önknek a jó hazának érdem-koronáját kiérdemelni. A mindenható segitse önököt ezen nemes törekvésekben!

Felhívás.

Városunkban kezdeményezett iparos ifjak önképző- és betegsegélyező egyesület engedélyezése a n. m. k. belügyminis-teriumtól, a részvevők minél nagyobb szá- mához kötvén; alább irt választól. tisztelettel hívja ezen város minden polgárát, de kizárólag az iparos ifjakat ezen korszerű intéze- ket melegen pártolni, és az e végett köröz- tetett t. cz. Tauffer János ur czukrászatában fel- állítható iven nevéket beírni, vagy azt a kö- zlebbi vasárnap, azaz october hó 3-án déltűn 10 órára a képviselő testület 4. sz. nagy termé- ben az e végett tartandó rendkívüli közgyű- sésben megtenni.

Tájékoztás végett ide ígatjuk az alapsza- lyok ezen részét kimutató 4. czikk-sorozatát, mely következőleg hangzik:

A tagokról.

4. §.

Az egylet tagjai feloszlának:

1. alapító.
2. pártoló.
3. rendes tagokra.

a.) alapítók, kik az egylet pénztárába legalább 10 forintot fizetnek.

b.) pártoló tagok, kik beállásuktól számítva három évig 2 forint évi díjt féléven- enti előleges résztelekben fizetnek.

c.) Rendes tagok; kik az egylet szel- emi czéljaira közreműködnek, az anyagi cé- lok elérése végett, meghatározott járulékokat (lásd 7. §.) beirátásuk fejében 50 krt, segélyalapra 20 krt és orvosi illeték fejében megvagydenként 25 krt kötelesek előleges rész- telekben fizetni s ugy az egylet segélyét igény- venni jogosultak.

Az iparos ifjak önképző és betegsegélyző egylet ül. választmányának 1875. sept. hó 25- n tartott rendkívüli üléséből elnök Id. Hintz György megbízásából kiadja:

Nemessá ny i Samu.

Nyilvános számadás.

A kolozsvári nemzeti színházban 1875. septem. hó 30-án a kolozsvári önkéntes tűz-oltó-egylet javára tartott előadásból az egylet részére jutott 134 frt 60 kr. Az előadás tiszta jövedelmének felerésze 104 frt 60 kr. Felül- írt 30 frt. Felülírtak: Simon Elek polgár- nester ur 5 frt, K. Papp Miklós 5 frt, Nagy Péter ref. püspök 5 frt, Szigethy Miklós alez- res 2 frt, Hilberth testvérek 2 frt, Kerekes Márton 2 frt, Orbán József 1 frt, Hutflesz Károly 1 frt, Stöger Mihály 1 frt 50 kr, Tállar Rezső 1 frt, Sárosi Elekné 1 frt, Ta- nási Tamás 40 kr, Gajdóczy János 20 kr, Demjén László 20 kr, Meskő Lukács 30 kr, Simezi Mihály 40 kr, Csoma Sándor 60 kr, Bárdosi 30 kr, Petrovics György 60 kr, Ham- mel József 50 kr. A kolozsvári önkéntes tűz- oltó-egylet parancsnoksága egy nemzeti szin- ház igazgatóságának, mint a felülírtoknak szíveségükért s áldozatkészségükért köszönetét nyilvánítja.

Kolozsvárt, 1875. oct. 2.

Köszögváry Gyula, Mőricz István,
főparancsnok segédtsz.

A „KELET“ magán-távirata.

Kiadott Buda-Pesten october 2. 10. ó. 10 p. d. e.
Érkezett, october 2. 10. ó. 57 p. d. e.

A magyar delegatio tegnapi nyil- vános ülésén több bizottság jelentése benyújtatott; a hadügyi bizottság az egész hadügyi költségvetést elintézte. Az ágyuszükségletet egyhangulag meg- szavazta; az összes tőlések félmilliót tesznek az osztrák delegatio pénzügyi bizottságában. Andrassy fontos beható nyilatkozatokat tett a külügyi politiká- ról; emberi számítás szerint a bé- két biztosítottának mondotta. A kor- mány czélja kifelé a békét fentartani, benn pedig a gazdasági fejlődést elő- mozdítani; azt mondá, hogy keleti vi- zonyokban a válság gyupontján van.

NAPI HIREK.

Kolozsvár, oct. 2. 1875.

— **Király ő felsége** szerdán este 8 rakor különvontan utazott vissza Bécsbe. Rá- os-Palotán át távozott el, a főváros érintése nélkül. B. Wenckheim kormányelnök is az es- se utazott fel Bécsbe. Ő Felsége a hadgyakor- atok végeztével a parancsnokoknak kijelentet- te teljes megelégedését a csapatok kiképzett- ségéről. B. Edelsheim-Gyulainak tudtára adta,

hogy elismerésül a vaskorona-rend nagy keresz- tével fogja feldiszníteni. Gr. Szapáry L. altábor- nagyot nemcsak a hadgyakorlat sikereért dí- csérte meg, hanem amaz erényes buzgalomért is, melyet a budai katasztrófa alkalmával tanu- sitott. Megdicsérte b. Bienert altábornagy mű- ködségét is. József főhercegnek és b. Edelsheim- nek legfelsőbb kéziratokat adott, melyekben a hadgyakorlatokban részt vett tiszteknek és le- gényiségnek elismerést, köszönetet nyilvání- t. Az előbbiben kijelenti: hogy a közreműködésre bi- vatott magyar honvédsztyálok magatartása teljesen kielégítő volt, s különösen dicsőre- gel kiemelni a honvéd lovasság működését, ne- vezetesen annak kiképztségét és vezetését ugy a dandárban, mint egyes kisebb csapatok- ban. „Örömemre szolgál — ugy mond a király — ezért az összes tiszti karnak, valamint a le- gényiségnek kifejezni elismerésemet.“ A közös seregbeli csapatok példás fegyverzettsége s harezképessége még melegebb elismeréssel van kifejezve. Ő Felsége bemutatatta magának a táborak főnökét: Fiedler ezredest is s neki, valamint Gehren és Szlinger őrnagyoknak is élénken fejezte ki elismerését. Aztán elléptette maga előtt a két lovas dandárt, a Pestre visz- szatérő József főhercegtől s külföldi katonas- tisztektől búcsút vévén, Pécelre s onnan négy- fogatú kocsin (vejével) Gödöllőre ment, a hol három órákor volt az ebéd. A csapatok szét- osztása igen élénk volt. Gyöngyösködött alig le- het látni. A gyalogság oly katonásan vonult el, mintha mitsem fáradozott volna. A lovasok vigan voltak s kivált a Würtemberg-buszárok ugy daloltak, mintha lakadalomra mentek vol- na. Éltették a királyt, a ki borral is megven- degeeltette őket.

— **Városunknak** hétfőn érdekes ven- dége lesz. Arnulf bajor herczog gr. Sthweinitz s báró Kobelt kíséretében hétfőn fognak Bras- sából városunkba érkezni.

— **Arnulf** bajor herczog csütörtökön déltűn külön posta szekérrel Fogarasból Bras- sba érkezett, s a „Hotel Bukarest“-be szállott. A herczog a legnagyobb inkognitóban utazik, s csak ketten vannak kíséretében. A herczog jelenleg a tömösi s törösvári szorosokat fogja megtekinteni, s egy medve vadászatot is jelen lesz.

— **A „M. Polgár“ nyilasa** neve- zett lap mai számában igekezik igazolni ma- gát az egyetemi ifjuság ellen elkövetett sérté- sére tett megjegyzéseinkkel szemben. Ezt pe- dig azon sületlen váddal kezd, hogy a „Ke- let“ szerkesztője minden alkalmat megragad az ifjuságot a M. P. és szerkesztője ellen in- gerelni. E vádat, mint teljesen alapiatlan egy- szerűen visszautasítjuk; a fenforog eset- ben, melyet a M. P. bizonyítékul hoz fel, még mielőtt szerkesztőségünkől egyetlen tag is egyetemi hallgatóval és ügyben szót váltott volna, láz egyetemi polgár jelent meg szer- kesztőségünkben, hogy még mielőtt összegyűlne az egyetemi ifjuság, egy nyilatkozatban rend- reutasítását rágalmozdítják. E nyilatkozat, ha napvilágot lát, bizonyára nem teszi a M. Pol- gár ablakába; mi azonban magunkra vállalók, hogy a támadáshoz képest lehető szelid han- gon megrójuk a támadót. Az egyetemi hall- gatók azonban kijelentették, hogy ezzel nem elégszenek meg s mihielytt az ifjuság össze- gyűl, ez ügyet a közgyűlés elé viszik. A most említett egyetemi polgárok neveit, ha nyilas kívánja közzé tesszük, mivel különben is ne- vök alatt akartak nyilatkozni. Vegyen egyéb- iránt nyilas fáradságot magának s járjon utá- na, majd megtudja, hogy mennyiben ingerelte fel szerkesztőségünk az ifjuságot. — Nyilasnak eredeti hírért illetőleg azon utólagos magya- rázatát, hogy csak arra akarta figyelmeztetni a rendőrséget, „vigyázzon, hogy most, midőn gyülekezik az ifjuság, a játéklarlagos áldo- zatul ne essék“; s hogy „eszéágában sem volt az ifjuságot támadni meg“ — tudo- másul vesszük, minden ilyféle commentál- gítás nélkül azonban nyilas e kifejezése: „most midőn az egyetemi ifjuság gyű- lekezik, nem fog ártani, ha a rendőrség éber lesz,“ egy hajszálnyit sem különbözik attól, midőn valamely tolvajbando közele- deséről értesíti egyik rendőrség a másikat. El- hisszük, hogy ezt nyilas nem akarta mondani, ha azonban még nyomtatásban sem tudja ma- gat kifejezni, ne másokat okoljon, ha parázst gyújt a fejére. Reméljük, az egyetemi polgár- ság is belátja, hogy a „M. P.“ ezt inkább ügyetlenségből, mint roszakaratból tette s elnéző lesz a botlás iránt.

— **Egy sebesi** románparaszt Szébenbe hagymát szállítván, a lovak hajlását tizenkét éves leánykájára bízta. A lovak Sellenberkés Vestény közt megijedtek, a leány a lovak közé esett, s a szekér kereké a gyermek fején áthaladván, any- nyíra összezúzattott, hogy a sebei kórházba lett szállítása alkalmával, már nemsegíthettek raj- ta semmit.

— **Uj könyv.** Lafitte és Elsner ki- adásában megjelent: „A kereskedők kéziköny- ve.“ a kereskedelmi tudományok vezérvonalá; szerkesztette dr. Herich Károly, miniszteri osz- tálytanácsos egyetemi magántanár s rendes ta-

nár a budapesti keresk. akadémiánál. A mű dogmaticus módszer szerint, 483 kérdés és fe- leletben ismerteti a nemzetgazdaságtan alap- elemeit a vízi közlekedésre posta távirat, vasuti és vámkezelésre vonatkozó fontosabb szabvá- nyokat, a házalási, vásári, ipar csőd és váltófog- nevezetesebb részét, a bank, tőzsde, biztosítási, consularis és mértékügyet, valamint a keresk. és iparkamarák intézményét, és nevezetesen az új kereskedelmi törvény fontosabb intézke- déseit. A világosan irt, czélszerűen berendezett művet több kereskedelmi tanoda már elfogadta kézi könnyű; ára egy forint 20 kr.

— **A debreczeni** atletikai klub még meg sem alakult jóformán, tagjai már összekaptak egymással vívási gyakorlataikat egymás közt élesre fent karddal végzik. Minek következté- ben a Nemzeti Hírlap levelezője attól tart, hogy a még meg nem alakult klub szét fog bomlani.

— **Egy színész nő palotája.** Schnei- der Hortense párisi operett-énekesnő Párisban az elyei mezőkön oly pompás és fényes palo- tát építtetett, mi még Párisban is nagy fel- tűnést keltett. A palota faragott kövekből leg- szebb Renaissance-stylban van építve s nagy udvarral bir. Istállójában négy pompás ló áll, kocsiszínjében pedig 5 külön fajú drága kocsi áll. Nagy newhollandi kutyájának szintén ké- nyelmes és díszes háza van. Az előcsarnok felett a tulajdonosnő czimere áll: Ámorok által tartott s rózsakoszorúval övedezett lant, e fölirattal: „Énekelek!“ A lépcsőház bejáratának ajtaja 1525-ből származik. A márványlépcsőzet szé- les és kényelmes, s a csarnokkal együtt nagy hatást eszközöl. A fogadó és étterem az emelt földszinen van az étterem tele arany és ezüst asztali edényekkel. A kandaló pazarul díszített, a szőnyegek a függönyzet drága szövethől ké- szült, emelt földszinten még két XIV. Lajos ízlésében épült terem van, s egy nagy tükrö- falu félkört. A földszint alján a meleg és hi- deg víz és légvezetők, s a légszuszvillagítás készülékei vannak elhelyezve. A konyha egé- szen márványból van építve, felszerelvénye pe- dig dílófából. Az első emelet egy terme egész kis muzeum azon drága vázák, szobrok, ritka- ságok és csecesbecsek számára, miket a tulaj- donosnő tiszteletől fogadott el ajándékba. A fa- lakon ritka és drága festmények láthatók. A háló- szobában egy régi velencei bársony mennyezetes ágy áll, melyet I. Napoleon alatt vittek Velencéből Párisba. Az urnó macskájának atlatczája szintén e szobában áll. A velencei csipke függönyök pár- ját 200 aranyra becsülik. Az éji asztalkán egy bolognai Giovanni által elefántsontból fara- gott Mária szobor áll s a pipere asztalon egy kézi tükr, melyért egy angol a mult évi ki- állításon 20,000 forintot ígért, a ház urnője azt egy románc elneklésével szerezte meg. A pipere és türdőszoba még nagyobb fényvel van berendezve. Ezüst szelencék, teknősbéka- hajból készült fűsük s más piperezerek arany- ezüsthől; a falak kék atlatczal borítvák, a kandalló parkányzatát pedig drága antik vázák és edények díszítik. A velencei tükrök rámai és állványai ébenfából valók. A fürdőkád onyx- ból van készítve, a csapok és vízvezetősövek vert ezüsthől. — E tündérpalota urnője jelen- leg 50 éves s a palota kiépítésének költsé- geit két-három nemzedék boldondjai adogatták össze.

— **A szüret Francziaországban.** A jelen pillanat legfontosabb tárgya — írja a „Journal des Débats — a szüret. Az or- szág déli részén már vége felé jár, az ország szívében most veszi kezdetét, a mi vidékünkön pedig most készülődnek hozzá. Valóban fontos úgy ez, mert Francziaországra nézve mai nap- ság a jó szüret egyenértékű egy jó gabnater- méssel. Ha a mi hétmillió hectarny szántóföl- dünk 100 millió hectoliter gabnát terem (hec- toliterjét 20 frankkal számítva), akkor az egész termés értéke két millárd. Épen ily értéke van a szüretnek is, ha a mi két és fél millió hec- tarnyi szőlőtelepeinknek 70 millió hectoliter bort, 30 franknyival számítva hectoliterjét, szü- retelünk. A borszüretnek még előnyére válik azon különbség, — hogy a gabna, a mennyi- ben eladatván, kenyér- és süteménynyé dolgoz- tatik fel, — a forgalom és kezelés által az eredeti érteken felül keveset nyer, míg a bor, ha a saját alól kikerül, 1200—1500 milliót, a nagy kereskedők pénzében pedig két millár- dot képvisel, kicsinyben elárusítva busásan be- hoz még egy milliárddal többet, s a gyárilag készített alkohollal együtt az államnak legalább 350 milliót biztosít, s e mellett e városi vá- m-díjakat még nem is számítottuk. A gabnater- més és a szüret nem minden évben kedvező; még ritkább eset az, hogy mindkettő sikerül- jön, s e ritka szerencse ért ez évben be- n n ű n k e t. Junius közepéig bátran lehetett fogadni, hogy 120 millió hectoliternyi búzáék és 75—80 millió hectoliternyi jó borunk, azaz jobb gabna termésünk leend, mint volt 1863., 1868., 1872. és 1874-ben, és gazdagabb szü- retünk lesz, mint volt az 1865., 1866., 1869. és 1874-iki években.

— **K. ismert** fővárosi dandy, ki bite- lezőivel nem a legjobb lábón állott, a napok-

ban Quentzer testvéreknel új czilindert vásá- rolt — hitelbe. A mint vele volt barátjával az ajtón kiléptek — ez odafordul hozzá: — No Gázi pajtás, most már aztán nem tagad- hatod többé, hogy — fulig adós vagy.

— **Gőz-fecskendő.** A magyar általá- nos biztosító társulat a fővárosi tűzoltóknak egy gőz-fecskendőt ígért, melynek előállításá- és teljes felszerelése budapesti iparosok által fog eszközöltetni és mintegy 8000 frtba kerül.

— **Stanley, amerikai hírlapíró,** ki Livingstone felfedezése által nevét oly ismertté tette, most Afrika belső részeiben utazik; a „Daily Tel.“ mart. 1-éről számj. 15-ről kelt levele- ket kapott tőle. Ezekben Stanley elbeszéli, hogy mártius elején a Victoria Nyanzatóhoz érkezett, miután 103 nap alatt 720 angol mérföldnyi utat tett. Egész ismeretlen vidékeket járt be, sűrű nádasokon utazott, sok nélkülözést kellett szenvednie, a waturák vad, alattomos fajával több nap heves harcztot folytatott, melyben ki- sérói közül 21 elesett, Pocok Edward és Bar- ker Frigyes nevű európai utitársait a sárgaláz ragadta el. A Victoria Nyanzához érve felmér- te a nagyító víztükrét.

— **A napokban** egy különcségeiről ismeretes 80 éves angol lord halt meg. Vég- rendeletének egyik pontja ekként szól: „Orvo- somnak a jeles és nagy tudományu X. urnak, hálám jeléül hagyom mindazokat, melyek szek- rényemben találhatnák.“ A jegyző értesíti az orvost a családtagok a törvényes kiküldöttel jelenlétében fölnyitják a szekrényt, mely tömve volt mindazon orvosszerekkel, melyeket az or- vos az utolsó negyven év alatt a lordnak praes- cribált s melyeket ez — be nem vett.

NEMZETI SZÍNHÁZ.

Bérlet

2-ik szám.

Kolozsvárt, vasárnap, oct. 3-án 1875.

A

HÁROMSZÉKI LEÁNYOK.

Eredeti népszimű 3 szakaszban. Jókai M. re- génye után, irta: Szigligeti Ede. Zenéjét szer- kesztette: Erkel Gyula, az új diszlet festette: Beczkóy János.

SEMÉLYEK.

Weimuth, brassói polgár és fűrmender	— — — —	Mátray.
Brigitta, felesége	— — — —	Körösiné.
József, fia	— — — —	Vidor.
Szikszy, brassói syndikus	— — — —	Kassai.
Szikszy, özvegy	— — — —	Philipovicsné.
Dankos András, lőő-székely Szentgyörgyi.	— — — —	Krasznai.
János	— — — —	Krasznai.
Kelenen	— — — —	Iffy. Fehérváry.
Mózes	— — — —	Szabó J.
Róza, leánya	— — — —	Beczkóyné.
Katicza, fogadott leánya. Já- nos jegyese	— — — —	Medgyaszai Ilka.
Első	— — — —	Szabó M.
Második	— — — —	Morvai.
Harmadik	— — — —	Csepregi.
Negyedik	— — — —	Kövesdi.
Székely leány	— — — —	Könczöl Irma.
Ábrahámfalvi uzoni pap	— — — —	Sebestény.
Rabiatius	— — — —	E. Kovács Gyula.
Furiatus	— — — —	Horváth.
Bakter	— — — —	Lovász.
Brassói polgármester	— — — —	Váradi.
Székely asszony	— — — —	Szölösi Hermin.
Polgárok, székelyek, székely-leányok, nép, váro- si poroszok. Történik: Brassóban.	— — — —	

Helyékek mint rendezés.

Kezdeté 7 órákor. Vége 10 előtt

KÖZGAZDASÁG

A baromfi-tenyésztés haszna és jövedelme.

A baromfi-tenyésztés fölötté jövedelmező ága a gazdasátnak, ha észszerűleg és kellő gondnal vesszük, tekintetbe véve a helyi visz- onyokat. Meri például nagy városok közelében a baromfi-tenyésztés sokkal jövedelmezőbb, ha hízalással van összekötve, minthogy a hízalt baromfinak ára bőven meghozza az arra for- ditott tőke kamatját. Azt is tekintetbe kell venni, vajjon jövedelmezőbb-e a tojás, mint a baromfi eladása. Ha a tojásnak — mint többnyire majdnem mindenütt — eladása jövedelmező, ak- kor az legyen fő-célunk, hogy minél több to- jást nyerhessünk a baromfitól, mert ez is, ugy mint például a tehének tejelése csak a bánásmódtól, ápolástól és etetéstől függ.

De ha azt akarjuk, hogy a tőke, melyet a baromfi képvisel, gazdagon kamatozzék, ak- kor több gondot kell annak kezelésére fordíta- ni, mint a hogy eddig hazánkban történt és történik. A baromfi — főleg nagyobb gazda- ságoknál igen csekély figyelemben és ápolás- ban részesül, sőt gyakran egészen hiányzik, s így aztán a baromfi-sültek, melyek az uraság asztalára kerülnek, a tojások, melyek minden nagyobb konyhában oly nagy számmal elhasz- nálhatnák, drága pénzért vásárolhatnák be, — és a sok különféle hulladék, mely minden gazdaságnál találhatik, a rosta alja, stb. vaj- jon hová lesz! . . .

A baromfi-tenyésztés a gazdasszony mű- köréhez tartozik s ha kellő gondot és figye- met fordít annak kezelésére, gazdag pénztor- rással birhat, melynek segélyével sok kellemet- lenséget kikerülhet.

Hanem ehhez is ismeretek igényeltetnek, mert ha a baromfit csupán csak véletlenre s mi még annál is rosszabb, durva eszledekre biz- zuk, akkor bizony a jövedelem is csak olyan „véletlen“ lesz.

A baromfi közt legkevesebb ápolást igé- nyel a réce, de ennek nagyban tenyésztése csak vizek közelében lehetséges, legyenek azok folyó-, álló-, tiszta vagy piszkos vizek, mind- egy, csak víz legyen, melyben különféle vízi rovarok, békák, halak s egyéb mindenféle ta- láltatik, mi a récéknek táplálékul szolgál, avagy sör-, szesz-, keményítő-, cukor-gyárak közelében, hol malátát, kisajtolt répamaradé- kot olesón lehet kapni, vagy ha burgonyának; különféle répának csekély ára van, akkor bi- zonyára jövedelmezőbb azokat korpával vegyít- ve a baromfival megetetni és ezt eladni. Folyó vizeknél vagy tavaknál a récéknek épen csak azon időben kell enni adni, ha a víz befagy, máskülönben ő maga keresi eledelét.

Alfud-tenyésztés nagyban szintén bajos dolog olyan helyen, a hol víz nincs, habár csak egy kis patak is; hanem kétségkívül nagyon jövedelmező, miután a lúdnak minden részét értékesíteni lehet; de ez is több bajjal jár s nagyobb helyet igényel, meg legelőt.

A pulyka-tenyésztés, amár sok gondnal és bajjal van összekötve, szintén igen jövedelmező, s miután a pulykának nem kell víz, mint a récének és lúdnak, sőt in- kább száraz hely, árnyék, a míg kicsike, és figyelmes gondozás, tehát ezt bárhol lehet nagy- ban folytatni.

Legkevesebb igényekkel lép fel a helyi- séget illetőleg a mi kedves, hasznos tyukunk, s ennek tenyésztése akár kicsiben, akár nagy- ban minden háztartásnak hasznára válik. A tyuk megelékszik szükség esetében még egy szűk ketreczel is, s meghálálja a rá fordított gondot és költséget ízletes s annyira tápláló tojásaival, melyek nélkülözhetlen czikke képez- nek a legnagyobb, úgy mint a legkisebb ház- tartásban.

A kolozsvári takarékpénztár 1871. szeptember havi üzletforgalma.

Be vétel.

177 betét után 36163 frt 67 kr, visz- szafizetett váltók 165510 frt, visszafizetett elő- legek 2100 frt, befizetett kamatok váltó s elő- legek után 3233 frt 55 kr, illetékek 841 frt 40 kr, értékpapírok után befizetett kamat 60 frt, jelzálogkölesönök után befizetett kamat 2897 frt 50 kr, házbér az intézet saját házai után 187 frt 50 kr, államilleték előlegek után 7 frt 10 kr.

Összesen 201000 frt 80 kr.

Pénztári maradvány aug. 31-ről. 163683 frt 67 kr. Főösszeg 364,684 frt 47 kr. Kiadás.

Visszafizetett betétek s tőkésített kama- tok 167 tétel után 42,856 frt 1 kr, betéti folyó kamatokra 98 frt 27 kr, lezásmiott váltókra 133,123 frt, előlegek értékpapírokra 2410 frt, jelzálog-kölesönökre 40,200 frt, ke- zelési költségekre 39 frt 35 kr, megjelenési tiszteletdíjakra 9 frt, tiszti fizetésekre 396 frt 66 kr, házbér az intézet hivatalos helyi- ségeért 500 frt, aprólkos költség az intézet saját házai után 22 frt, bélyegilleték a betéti kamatok után 2 frt 95 kr, államilleték előle- gek után 7 frt 10 fr.

Összesen 219,664 frt 34 kr.

Pénztári maradvány sept. 30-án 145,020 frt 13 kr. Főösszeg 364,684 frt 47 kr. Kolozsvárt, 1875. szeptember 30.

Távirati tudósítás a bécsi tőzsdéről

Oktober 1-én 5% Metaliques 6980 frt
Kamat —. 5% Nemzeti kölesön 73.50
ft. 1860-iki államkölesön 11150. Bankrésze- nyek 917.— Hitelrészevények 208.50 London 111.95. ft. Ezüst 101.45 Cs. kir. arany 534.—
—, Napoleond'or 893— 100 mark németér- tékű 55.40.—

Urbéri kötvények: Magyarországi 81.25
Temesvári 80.80 Erdélyi 7880 Horvátországi 84.—

Felölös szerkesztő: Békésy Károly.

Nyiltér. *)

Jelzálog-kölesönöket
a birodalom bármely részében, te- lekkönyvezett földbirtokra 1000 frttól a legmagasabb összegre 5% és 6% kamat mellett törlesztésre. 2000 frton felüli kölesönöket rövidebb idő alatt és 5000 frton felülieket még előnyösebb módozatok mellett eszközöl.

A hat. eng. általános

Ipar- és kereskedelmi ügynö- ki iroda

Kolozsvárt, belmonostor utca 19. szám.
(Értekezhetni posta útján, vagy személyesen naponta d. u. 1-4 órá 4-ig.)

(*) I. rovat alatti közleményekért nem vállal fe- lőssége a Szerk.

(416) (3-25)
Präservatifs
 (Cottons)
 gummi és hal-hálygóból, tucatszám 3 főtől 6 főtől, továbbá mindenféle gummi árukat utánvét mellett megküld, titoktartás ígérete mellett levélbeli megrendelésre is. J. N. **Schmeidler**. Bécs, Neubau Strasse, gasse Nr. 19.

(271) (18-30)
Nehézkórt
 (nyavalyatörést) levél által gyógyít **Dr. Killisch**, szakorvos, Drezda, Wilhelmplatz 4. (ezelött Berlinben.) Száz meg száz sikert tud felmutatni

(392) (4-25)
STERN E. fehérneműgyára, mosó- s tisztító-intézete
 Budapest, Károlyi-utca 16. szám.
 saját gyárában mindennemű őr-, nő- és gyermek-fehérneműt készít, úgy egész felszereléseket mérték és rendelés szerint a legolcsóbb **megszabott árakon.**
 Szintúgy elvállal fehérneműt, gallérokat, kiegészítőket és függönyöket **tisztítás végett.**
 A t. cz. hivatalnok és tiszt urak fehérneműt lefektetése, hónapos rátáiban is átvethetnek. Az áru minőségéért és titoktartásért jótállás vállalattal.

Sz. 6965. 1875. (422) (1-3)
Árlejtségi hirdetmény.
 Kolozs megye alispánja részéről közhírré tétetik, hogy a b. hunyad — zso bori útval, bikal — farnasi 6, 5 kilométer hosszú szakasza f. évben 813 k. köbméter nagyságú kavicsmalom szállítandó ki. — Kikáltsási ár 4 f. 4 kr.
 Nevezett vállalat biztosítása czéljából f. é. **október 11-kén**, a megépület nagytérképében szóbeli árlejtés fog tartatni.
 Miről árlejtési kíváncok azon megjelöléssel értesítettnek, hogy a részletek feltételek a megyei mérnök irodájában naponta **d. e. 10-12 óráig** mekinthetők.
 Kolozs megye alispánjától.
 Kolozsvárt, 1875. szeptember 30-kán.
 GYARMATHY MIKLÓS, alispán.

(423) (1-5)
Első magyar központi mező és erdőgazdászati közvetítő intézet
 Budapest, Dorottya-utca 12. I. emelet.
 A mező- és erdőgazdászati közvetítő intézet f. é. ápril elején kezdte meg működését. A mező- és erdőgazdászati üzletforgalmának emelése és előmozdítása czéljából. Működési köre következő csoportokra osztályozható.
Elvállalja: gazdaságok felügyelést, korszerű berendezését, vető-rendszerek megállapítását, birtokok rendszeres szakavatott megbecsülését és évi számadások felülvizsgálatát. A t. gazdaságok közönség képviselőit üzleti dolgaiban.
Közbenjár: birtok adás-vétel, bérlet, csere és birtok eldarabolások eszközésénél, kölcsönök szerzésénél, jelzálog biztosítás mellett. Mindennemű gazdasági és erdőszeti nyers termények és iparcikkek, borok, valamint takarmánymagok, hús, tej és gyapjútermelői tenyészállatok, gazdasági gépek és eszközök, mesterséges trágya-anyagok stb. **eladását és beszerzését bizományban teljesíti.**
 Továbbá foglalkozik az intézet gazdasági és erdőszeti tiszták, okleveles gépészek és kertészek elhelyezésével **előleges díj nélkül**, végre nevezetesebb gyárak és cégek ügynökségét szaktárgyakban elvállalja.
SZÁVOSZT TESTVÉREK
 képviselői az első magyar központi mező és erdőgazdászati közvetítő intézetnek Budapest, Dorottya-utca, 12. I. emelet.
 N. B. Ugyanott elő vannak jegyezve: eladásra nagyobb és kisebb birtokok. Árak: 30.000-tól 900.000 frtig. Különböző erdőtermények és jeles borok. — Állást keresnek: gazdasági és erdőszeti hivatalnokok, kipróbált gépészek. — Kibérlésre: több kisebb birtokok kerestetnek.
 Az első magyar központi mező és erdőgazdászati közvetítő intézet. Budapest, Dorottya-utca 12. a. állítkozik a t. gazdaságközönségnek termények legmagasabb ároni eladására, **ugyszintén a gazdasághoz szükséges mindennemű iparcikkek, gépek, stb. legolcsóbb gyári ároni beszerzésére**, készkedvén a rendelkezésükre pontos eszközleírést.

(520) (15-20)
Legkitünőbb szépítő-szerek.
Dr. BÉRINGUIER L. KORONA-SZESZE
 (A kölni víz quintessenciaja.) Eredeti üvegesekben 1 f. 25 és 75 kr.
 Kitünő minőségben nemcsak mint illat- és mosó-víz, hanem mint dicső gyógygyógyászati eszköz, mely az illatszerekkel és a csinosítással.
Dr. Borchardt orvost. NÖVÉNY-SZAPPANA.
 Az arcbőr szépítésére és épségtartására, és minden bőrtisztítás ellen, valamint mindennemű fűzőkhoz nagy sikerrel használható. Lepecsételt eredeti csomagokban 42 kr. 75.
Dr. BÉRINGUIER NÖVÉNYI HAJFESTŐSZERE.
 (Teljes tokabban fekete és eszékkel 5 f. 25.)
 Mint tökéletesen csiszolt és teljesen ártalmatlan ismert szer a hajak és szakál, úgy a szemöldök minden ártalmatlan színe való teljességgel szerinti tartás befektetésére.
Dr. LINDE tanár növényi rud-hajkenőcsé
 fokozza a haj fényét és hajlékonyságát, alkalmas egyszerűsmin a hajdudmok épen tartására. Eredeti darabja 50 kr. 75.
Dr. Béringer növénygyökér-olaja
 hosszabbabb használati előnyök üvegesben 1 f. 25 o. 6.
 A legalkalmasabb növénygyökér-olaj készítése, a haj és szakál épen tartása, erősítése és szépítése, úgy szinte a kellemetlen fejkörpa és sörnyörvadás megállítására.
Dr. Suin de Boutemard fogpasztája
 egész és fél csomagokban 70 kr. és 35 kr.
 A legújabb, legkényelmesebb és legbiztosabb szar a fogak és foghús épségtartása, és tisztítása; és paszta egyszerűsmin az egész szájraknak igen jótékony üdveget kölcsönöz.
Balzsamos olajbogyó-szappan.
 Mint szelid és ható minden napi mosdószert, még a leggyöngyűbb bőrtől holtak és gyermekek számára is igen ajánlatos. Eredeti csomagban 35 kr. 75.
Dr. HARTUNG CHINAHÉJ OLAJA
 A hajfényezésére és szépítésére a legjobb chinahéj lefűzése balzsam-olajjal. Ára 55 kr. 75.
Dr. Hartung NÖVÉNY-HAJKENŐCSÉ.
 A legkényelmesebb, táplálóbb folyadék és növénygyökér-olaj, a hajnövelés előmozdítása és elcsesztése. Ára 55 kr. 75.
LEDER TESTVÉREK
balzsamos halmányolaj-szappana.
 Legújabb finom és olcsó mosdószert.
 Egy darab ára 25 kr. o. 6. 4 darab egy pakétban 80 kr. o. 6.
 Valamennyi fentebb czikk, mint feltűnő tulajdonságuk által díszes és hehonyult tárgyak valódiságukért jótállással kizárólagosan kaphatók: Kolozsvárt: WOLFF J. és ENGEL J. gyógyszerészeknél, valamint Beszterce: Kélp Ferencz és Dietrich & Fleischner. Bethlenben: Berándy Dániel gyógyszerésznél, és Jekelns Ferdinánd gyógyszerésznél. Fogarásban: Lauritsch Gyula. Kézdivásárhelyt: Fejér Lukács. Maros-Vásárhelyt: Pogátsai J. D. Medgyesen: Brochner Károly. Szeged: Kisselbacher J. B. & fia. Sz. Régenben: Kinn János G. Szász-Sebesen: Weisskörtel Ad. G. N. Szegedben: Werner Ferencz. Sepsi-Szék-Gyógygyón: Benkő és Csutak. Szamosújvárt: Placsiatár David gyógyszer. Sz. Udvarhelyt: Kauntz J. A. gyógyszer. Tordán: Rigó J. F.

(391) (5-6)
JELENTÉS.
 Aldírt a t. cz. közönség szíves tudomására hozza, hogy (chinin nélkül készített), több orvosi egyetem által megvizsgált és ajánlott, az olasz udvari kórházakban használatban levő a legtöbb hidegláz betegnek rövid idő alatt meglehetőleg hasznos s az egészséget helyreállító **egyetemes hidegláz-gyógyszere**
 egyedüli és kizárólagos képviselőt Magyarországon, Horvátországban, Erdélyben, Szerbiában és a Dunaféjedelemségekben.
Giergl István urnak
 Budapest, váci boulevard 41 sz. emelet.
 első magyar járáskártya-gyáros és a Syropo Pagliano főgyógyke, a francia brillant-mutató, 2. ár, rubint, topáz és smaragd magyarországi főgyógyke, a tiz egymásután következő évek engedte. Fölkérem tehát eddigi és ezutáni t. vásárlóimat, hogy az **egyetemes hidegláz-gyógyszert**, a melyből egy üveg ára használati utasítással együtt 1 f. 20 kr. o. 6., e n. **Giergl István** úr által szerzett meg, mert a szerződési időtartam alatt az említett orsz. g. ban egyetlen üveggel sem fogok másnak kiadni.
 Kérem az irántam tanúsított bizalommal **Giergl István** urat is megismertetni, a kit l. ismerek és a t. cz. közönséget teljesen ki fogja elégíteni és a kit ezennel tiszteletteljesen ajánlok alázatos szolgálata.
dr. Marini C.
 Milano, július 10-kén, 1875.
 Árjegyzékek kívánatra ingyen.

Csupán csak **27** kros árucarnok **27** alapítójánál **27** bevásárlási forrás.
 Budapest, Lipótvárosi templom tér váci-körút 6/2 sz.
 Hol nemcsak mindennemű nőruhakelmék és minden e szakba vágó czikkek kaphatók a **legjobb minőségben 27 kr-ért**; hanem mindennemű **finomabb ruhakelmék, vásznak és asztal-neműek** is dús választékban 40%-al a gyári áron alul árusíttatnak el.
 Vidéki rendelmények pontosan teljesíttetnek.
 Minták bárhová ingyen és bérmentve.

A Diána-fürdői intézetben
 minden időtájban igénybe vehetők, a legkényelmesebben ellátott **porcellán és rézkádós melegfürdők**, ez utóbbiak nagyobb kényelem végett, főképpen gyengélkedőknek és betegeknek, azonnal hához is vitetnek.
 Ugyszintén a jó hatású **gőzfürdő** számtalan bántalmakban, különféle kitünő meleg és hideg zuhanyokkal, naponta a legillendőbb árban élvezhető. A hazamenetelre egy kocszi általi szállításról is van gondoskodva. (360) (5-*)
 A mit is ezennel tisztelettel a t. cz. közönségnek számos részvétel végett, tekintve a tetemes kiállítási költségeket, tudomására juttatni kötelességének tartja
 Kolozsvárt, 1875. A Diána-fürdő igazgatósága.

(393) (4-6)
FEHÉR MIKLÓS
 Sack Rudolf és Hofherr M. **egyedüli képviselője**
 tiszteletteljesen ajánlja a n. érd. gazdaságközönségnek a **legkezelebb eredeti**
 SACK Rd-féle **szorvető gépeket** 2 lóra, egészen vasból, szabadalmazott hátsó kormányval; melyek könnyűségükkel fogva minden jölművel könnyebb talajra a legalkalmasabbak; (a 13 sorosak csupán 7 1/2 m. nyomnak).
 PRIEST & WOOLNUGH féle eredeti angol kitűnő szorvetőgépet (javított Garrett) legújabb szerkezettű, láncokormányval.
 HOFHERR M. szorvetőgépet Garrett után, kovácsolt vas-kerekekkel, nagyon könnyű szerkezettű, valamint HOFHERR M. szorva vetőgépet Smyth után kereszt-tengelylyel és anélkül;
 továbbá a nagyon kedvelt amerikai eredeti BUCKEYE-féle szorvetőgépet előkormány nélkül vonó rúddal és ugyan BUCKEYE-féle szorva vetőgépet,
 mely gépekből nagy választék van raktáron.
Iroda és raktár
 BÉCSBEN: III. Pragerstrasse 13. sz. „Hotel Hungaria”.
 BUDAPESTEN: IX. állást 12. sz. „Köztetek”.

(414) (2-10)
Terno
 fekete és színes angol és selyem bársony Cheriot, di-anel, Ripex, női ruhá-pozit, di-gonal, linzer, sima és kockás Panama, Palarno, fekete és színes Failók, tafta, fűtő és zoffa szőnyegek, téli kenő és Plaidok, vászon, gráti és Chifonok, asztal- és ágylentetők, esemegye asztalkendők bármely szímben, flanel, tülköt, fehér és színe s barchet szálított áron egyedül kapható: **WIESEBACHER JAKAB** női divat-áruháza Budapestben, bécsiutca 2/a sz. **Miniké** inga és matra barmintva.

Moll Seidlitz-porai.
 E porok, rendkívül s a legkülönbözőbb esetekben hehonyult hatások következtében, mind eddig ismert házi gy. zszerek közt elvitatlanul első helyet foglalnak el: s ezer meg ezer esetben levő házi ny latkozat a nagy cs. árság minden részéről részletezett kimutatást nyújt, hogy e porok rögzött szorulásba emésztéshány és a székben (székben), továbbá göröcsökben, vesékben, húlyokban, szívdobogásban, izen refájásban, vértől ázóban, csúszos tagfájalmakban, végre aszkózásra, hypochondria való hajlamban, ta tós hanyásirban sat. a legjobb sikerrel használtattak s a legtöbb esetben gyógyeredményt mutattak fel.
 Egy eredeti doboz ára használati utasítással együtt 1 f. 20 o. 6.
Francia Borszesz Sóval
 Legtízesebb örvös a szenvedő emberiség segélyére minden belső és külső gyulladásoknál, a több betegségek, min entle sebések, fej-, fül- és fogfájás, régi bajok, nyílások, rák, brand, szennyval és bennulások és minden éle sérülések sat. ellen.
 Palackokban használati utasítással együtt 80 kr o. 6.
Dorsch-gadóc- (csuka-) máj olaj.
 A t. tiztább s leghatásosabb gyógyolaj Bergenből Norvegiában, s nem kell összetévesztetni mesterségesen tisztított máj-olajjal. (222)
 A valódi Dorsch-gadóc-máj-olaj legjobb sikerrel alkalmazható mell- és tüdőbajokban, göröcsben rachitisben. Meggy. ritja a legüldöbb csúsz- és közhányójakokat valamint rögzött borkifutásokat.
 1 palack ára használati utasítással együtt 1 f. 20 o. 6.
 Valódi minőségben kapható csupán
 Kolozsvárt: Valentini Gy., Engel J. és Székely Miklós gyógyszerészek. Szegedben: Reinhardt J. C. gyógyszer. Szabadhelyt: Schmitt F. gyógyszer. továbbá Wolff J., dr. Hintz.

IRODALMI UJDONSÁGOK!
 Épen most jelent meg!
 és Stein János könyvkereskedésében Kolozsvárt kapható:
Görög-magyar Szótár.
 Második, ujonnan átdolgozott és bővített kiadás. Szerkesztették SOLTÉSZ FERENCZ ÉS SZINYEI ENDRE sárospataki tanárok.
 Kiadja „az irodalmi-kör” a főiskola költségén. Sárospatak, 1875.
 Ára 4 f. 50 kr.
Legújabbban megjelentek:
 és Stein János könyvkereskedésében Kolozsvárt kaphatók:
Halotti egyházi beszédek.
 Irta Heiszler József, dobrádi ref. lelkész.
 Ára 1 f. 60 kr.

Az élet iránya.
 Az elmélet és tapasztalás adataiból összeállítva. Irta Gedeon Ferencz, hites ügyvéd, nyug. törvényszéki bíró és nagyváradi királyi államvizsgálati bizottmány tagja.
 Ára 2 f. 25 kr.
A nő a nemzetgazdászati terén.
 Irta dr. Stein Lőrincz, Németből szendrői Brankovics György.
 Ára 60 kr.
Az ujabban felmerült borkérdések megoldásához.
 Irta dr. Entz Ferencz. Ára 40 kr.
A gyakorlati statistika kézikönyve.
 Irta Keleti Károly, az országos m. k. statisztikai hivatal igazgatója, a m. tud. akadémia rend. tagja.
 Ára 2 f. 50 kr.
Kálozd y Béla.
 Regény. Két kötetben. Irta Beöthy Zsolt.
 Ára a két kötetnek 3 f. 50 kr.

Az élet tarkaságaiból.
 Irta ifj. Ábrányi Kornél.
Rajzok és elbeszélések.
 Ára 1 f. 20 kr.
A földadó- és a Kataszter,
 az 1875. VII. törvénycikk szerint. Irta Eötvös Károly.
 Ára 1 f. 50 kr.
Érintkezés az emberekkel.
 Irta báró Knigge Adolf.
 A tizenötödik kiadás után Nagy István. A két kötet ára 1 f. 20 kr.
JENNY HUGOM.
 Regény. Irta Sand György. Fordította Julia.
 2 kötet. Ára 2 forint.
Közönséges számtan
 az új tanterv szerint, a középtanodák használatára készítette dr. Lutter Nándor. Harmadik kiadás.
 Ára 2 f. 25 kr.